



STOPOM DO IRÁNU

Petra Hofereka poznajú kamaráti pod menom Hogy. Má 28 rokov a od malička ho bavilo cestovanie. Počas štúdií na vysokej škole s kamarátmi často zavítal do rôznych krajín Európy, využívajúc lacné letenky. Po skončení školy dal výpoveď v práci a 4 mesiace cestoval po Európe. Keď sa ozimilo, opäť sa zamestnal. Pracovať vydržal rok a pol a znova sa vydal na dlhšiu cestu po svete. Teraz ho ale zlákali krajiny, kam chodí menej turistov. Necestuje ako turista, ale ako cestovateľ - osobne v tom vidí veľký rozdiel.

• Podaktorí o tebe vieme, že si istý čas prespával v stane v bratislavských lesoch a cez deň pracoval ako databázový špecialista v nadnárodnej banke. Máš pre toto vysvetlenie? •

Tak to máš chybnú informáciu, prespával som pod celtou ako správny VLK (Leso-ochranárske zoskupenie). Vysvetlenie je jednoduché. Mám rád prírodu a tak som sa snažil aspoň v letných mesiacoch si jej dopriať, koľko sa dalo, hoc som musel každý pracovný deň sedieť pri počítači v práci. Odporúčam si to vyskúšať každému študentovi, je to úžasné na pol dňa úplne vypnúť od práce a len sledovať prírodu.

• Prečo a kedy si začal stopovať? •

Stopovať som začal v lete 2011, keď som skončil školu, dal výpoveď v práci a vybral sa spoznávať Európu. Nápad vyraziť na cestu stopom mi vnukol spolužiak, ktorý celých 5 rokov z Prešova dochádzal do Blavy stopom. A po tomto prvom 2 týždňovom výlete stopom do Švédska som sa už ku komerčnej doprave nevrátil :)

• Prečo si sa vybral na cestu okolo sveta a práve práve stopom? •



Na návšteve v Jazde

Myšlienka prišla po tom, ako som po skončení školy strávil pár mesiacov cestovaním po Európe takmer bez peňazí. Ale keďže úplne bez peňazí sa cestovať dá, ale je to o dosť náročnejšie, rozhodol som sa, že sa na 1,5 roku zamestnám, a tak som sa stal databázistom. Zatiaľ som si dačo našetril a získal mnoho informácií od iných cestovateľov. Splneniu môjho sna už nič nestálo v ceste, tak som dal výpoveď a vyrazil do sveta. Mojim plánom bolo v priebehu 3 rokov precestovať každý kontinent, ale či tomu tak naozaj bude, ešte neviem.

• Ako ďaleko od domoviny sa práve nachádzaš a koľko ťa tento špás už stál? •

Momentálne som v Esfahane – odhadom cca 4500 km od rodnej hrudy, no na svojej ceste sme najazdili stopom zrejme 20 000 – 25 000 km (Poľsko, Ukrajina, Moldavsko, Rumunsko, Bulharsko, Turecko, Gruzínsko, Arménsko (vrátane Náhorného Karabachu)).

Od začiatku cesty som minul cca 650 eur. Najdrahšou položkou boli víza do Iránu 100 eur a zvyšok hlavne jedlo. Na ceste som od 1.7.2013, čiže 4 mesiace.

• A ako sa vám doposiaľ stopovalo? •

Boli časy, keď sme ešte ani poriadne nevystúpili z jedného auta a už nás bralo ďalšie. K tomu často patrí aj pozvanie na obed, alebo domov, alebo aspoň na čaj. No niekedy sa nám stávalo, že sme čakali aj fakt dlho – to hlavne na Ukrajine. Priemerný čas čakania na auto, ktoré nás zvezie, máme pod 10 minút.

• Akým spôsobom na cestách prespávate? •

Máme so sebou stan, ale veľmi často nás miestni volajú k sebe domov. Couchsurfing sme využili len raz. Je to veľmi náročné pri stopovaní, lebo nemáme prístup na internet a neviem zaručiť, že niekde budem v čase, na ktorom sa s hosťiteľom dohodnem. A tiež sa nám darí prespávať na zaujímavých miestach, ako je napríklad strážna veža starobylého hradu v Gruzínsku (strážnici si nás nevšimli a tak sme tam prespali a ráno vystrašili upratovača). Raz sme spali dokonca v hoteli – zaplatila nám to iránska polícia po tom, ako nás preverovali na podnet dákeho chlapíka z malej dediny, ktorému sa zdalo rozumné nás tam odviezť.

• Prespať v hoteli musel byť zážitok. Ak by sa niekto chcel vydať na podobnú cestu, trúfol by si mu teda povedať, aby sa s prespávaním moc netrápil, lebo nocľah sa vždy u niekoho nájde? •

Prespávanie riešime väčšinou stanovaním na divoko. Irán je na to ako stvorený. Sú tu úžasné parky a stanovanie a piknikovanie v nich už patrí akosi k miestnej kultúre. V piatok (jediný deň, kedy Iránci nepracujú) je tam nátesk. Ale má to svoje čaro, lebo nás aspoň odchyťávajú a krmia :) Inak sme prespávanie riešili prespávaním u cudzích ľudí, ktorí si nás pozvali domov – veľmi často sa to stávalo. Niekedy aj celý týždeň sme spávali pod cudzou strechou a to zadarmo a all inclusive :) Tiež sme občas prespali aj na miestach, ako strážna veža hradu na juhu Gruzínska, keď sa nám podarilo ostať nespozorovanými strážnikmi alebo pod celtou protestujúcich bezdomovcov v centre Batumi. Zaujímavé je aj prespávanie v kabinách kamiónov, keď vodič si ľahne na hornú posteľ a my sa tlačíme na spodnej posteli.

• Aký bol tvoj prvý dojem z Iránu? •

Do Iránu sme sa dostali pozemnou cestou po návšteve Gruzínska a Arménska a možno aj preto na mňa Irán pôsobí ako veľmi vyspelá a čistá krajina, kde žiaľ komunikácia s miestnymi je občas neskutočne náročná – zvlášť fakt, že nechápú, že my im vôbec nerozumieme... Separácia mužov a žien nám robí isté problémy (autobus a metro s časťou pre ženy a mužov, oddelené pláže a plavárne), tiež nutnosť nosiť dlhé nohavice v tejto horúčave je nepríjemná a spolucestujúca samozrejme musí mať šatku, ktorá jej furt padá z hlavy. Ale ľudia sú tu úžasne milí, snažia sa pomáhať, dávajú nám rôzne darčeky (ktoré si fakt nezaslúžime). Človek si tu vyskúša pocit celebrity... :)

• Skutočne v Iráne existuje polícia, ktorá dohliada na mravy mládeže? •

Polícia kontroluje aj také veci, že či sa náhodou chlapci a dievčatá nekamarátia, lebo to tu je zakázané. Je tu vážna separácia. A výsledkom je aj to, že väčšina manželstiev sa uzatvára medzi rodinnými príslušníkmi – napríklad bratranec so sesternicou a podobne.

Keď idú spolužiaci spolu autom, tak riskujú prúser. Na ulici je zakázané tancovať, alkohol je úplne zakázaný všade. Prekvitá čierny trh s alkoholom z Európy a drogami z Afganistanu.

• Aké percento úspešnosti máš v dorozumívaní sa v perzštine? •

Hmmm, vyčíslit to neviem, ale bol som nútený sa naučiť asi 25 slov, tak teraz viem už povedať, že som hladný, smädný, nemám peniaze a podobne :) Celkovo si myslím, že dorozumieť sa s Iráncami je ešte ťažšie ako s Turkami. Veľmi sa snažia pomáhať a možno je to niekedy na škodu. Nedá sa ich totiž zbaviť. Opakujú to svoje dokola a nechápú, že im nemáme šancu porozumieť aj napriek tomu, že zvyšujú hlasitosť rozprávania. Samozrejme vo väčších mestách je to oveľa lepšie s angličtinou.

Ale ako plynie čas, tak sme už trochu pochopili ich mentalitu a tak vieme, o čo im ide, aj keď väčšine slov vo vete nerozumieme. Sú vlastne veľmi zlatí :)

• Aký postoj majú k tebe ako k cudzincovi? •

V Iráne som už dva mesiace a myslím, že som sa už dosť dobre infiltroval do spoločnosti. Denne sa rozprávam s mnohými ľuďmi z rôznych vrstiev spoločnosti a častí krajiny, ako aj s cudzincami, ktorých je tu síce málo, ale nájdu sa. Prevažne z Afganistanu a Turecka.

V prvom rade musím povedať, že Iránci sú najmilší ľudia, akých som zatiaľ stretol. Cítim sa tu úplne bezpečne. Všetci ma tu vítajú, snažia sa mi pomôcť, pozývajú



Na vrchole Sabalanu (4811 m n.m.)

ma na jedlo, alebo ma volajú domov na noc. V obchode mi často dávajú zadarmo tovar... jednoducho nechcú prijať peniaze a podobne. Dostávam fakt veľa darčiekov. Nevedia moc po anglicky, a tak som bol nútený sa naučiť aspoň trochu kecať v ich jazyku. Dôležitý je úsmev a keď vidia, že sa snažím aspoň trochu rozprávať ich rečou, tak sú veľmi šťastní.

• I napriek tomu v Iráne asi nie je veľa turistov... •

Veru, turistov je tu zatiaľ ako šafranu. Jedna vec je, že získať víza je relatívne ťažké a drahé a hlavne Irán nemá moc dobrú povest vo svete (ľudia sú tu skvelí, ale žiaľ vláda robí veci, čo nie sú celkom fajn – posla prachy teroristom do iných krajín). Zatiaľ sme stretli v priebehu necelých 3 týždňov len dvojicu Poliakov v Masule (malebná dedinka neďaleko Kaspického mora na upätí hôr, schovaná v lesoch) a v Teheráne 4 couchsurferov (Kanada, Austrália, 2x Francúzsko)

• Kam plánuješ ísť ďalej? •

Práve zháňam letenky do Malajzie a odtiaľ by som chcel pokračovať do Austrálie a na Nový Zéland. Toto je plán na najbližší polrok a potom sa zrejme vrátim do strednej Ázie na pol roka a potom sa už teším na Južnú Ameriku. Ale čo z toho nakoniec bude, neviem teraz povedať, možno to bude celé úplne inak. :)

• Tvoja mama tuším ani nevie, že kde si, je to tak? •

Ale vie :) Občas sa jej ozvem a poviem aj miesto výskytu, no babka sa nesmie dozvedieť, že som sa vybral niekam do sveta :) Niektorí ľudia si žiaľ myslia, že jediné bezpečné miesto je doma pod perinou, ale ja môžem prisahať, že v krajinách, ktoré som za posledné 3 mesiace navštívil, som sa cítil veľmi bezpečne. V niektorých krajinách je kriminalita takmer nulová (mnohonásobne nižšia ako na Slovensku), a tak sa nebojím nechávať si svoje veci bez dozoru.

• Čo by si odkázal našim čitateľom? Okrem toho, nech ti pošlú sponzorské... •

Nech sa snažia každý deň urobiť niečo dobré pre iných ľudí, netrápia sa pre maličernosti a užívajú si život! A ak budú mať možnosť vycestovať do krajín ako je Ukrajina, Arménsko, Gruzínsko, Turecko a Irán, nech tam hneď idú. Dá im to viac, ako len úžasné zážitky, ale môže to zmeniť aj celý pohľad na svet a život :)

• ... a Alah s vami •

Áno, s nami! Dokonca som už dostal aj Moslimské meno „Abdulah – verný moslim“ :)

Viac o Hogyho ceste sledujte na blogu: www.hogy.sk

Pripravila: **Viera Minarovičová**
Autorka je prváčka na inžinierskom stupni FEE, program Environmentálny manažment.
Foto: **archív Petra Hofereka**